

Posudek konzultantky

na rigorózní práci Doc. Mgr. Ing. Daniela Nováka, CSc., na téma:

Rozhodování soudů o výchově nezletilých dětí v civilním procesu

Autor předkládá k hodnocení rigorózní práci o rozsahu 139 stran vlastního textu. Práce obsahuje všechny požadované přílohy a náležitosti.

Rozhodování soudů o výchově nezletilých dětí je trvale aktuální otázkou právní praxe i teorie, a proto volbu tématu je třeba přivítat.

Systematika práce je zvolena vhodně. Je logická, věcně správná a dobře odráží souvislosti zvolené problematiky. Těžiště práce představuje její třetí část, a to rozsahem i svým obsahem.

Po stručné předmluvě připomíná autor historický vývoj právní úpravy rozhodování soudů o výchově nezletilých dětí v civilním procesu na území dnešní České republiky. Jak sám uvádí, nejde mu přitom o zevrubný historickoprávní výklad, nýbrž o vhled do problematiky. Konstatují, že autor zdařile připomíná nejvýznamnější milníky rodinného práva na našem území od norem josefínských s připomenutím římskoprávních kořenů kontinentálního práva. Tato partie končí příklady z rozhodovací praxe soudů (je připojen rozsudek Obvodního soudu pro Prahu 1, kterým bylo rozhodnuto o střídavé výchově nezletilé dcery a rozsudek Obvodního soudu pro Prahu 5, kterým byla schválena dohoda rodičů o střídavé výchově nezletilého dítěte), které poukazují na relativně nové podoby řešení výchovy nezletilého dítěte.

Následující druhá část hodnocené práce rekapituluje prameny hmotněprávní úpravy výchovy nezletilých dětí, přičemž podrobněji komentuje změny po rekodifikaci soukromého práva, včetně terminologických (mylné je autorovo tvrzení na str. 35 ohledně vymezení nezletilého dítěte, rovněž pojem opatrovnické soudy, resp. opatrovnická dohoda, použitý autorem například na str. 31, resp. 29 není přesný). Tato partie však rozhodně překračuje ambici být pouhým přehledem relevantních norem a dokumentuje autorovu velmi dobrou orientaci ve zkoumané problematice.

Třetí část hodnocené práce představuje její těžiště, a to rozsahem i obsahem. Autor nejprve správně připomíná základní charakteristiky nesporného řízení a genezi pojetí nalézacího civilního procesu od nedávné minulosti k současnosti. Autor dále správně připomíná i roli

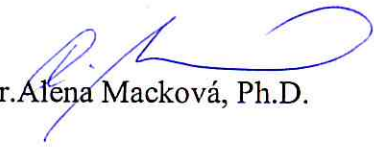
advokáta, jakožto subjektu, jehož angažmá ve zkoumaném typu agendy je stále častější. Mezi (justičními) subjekty, jimž se věnuje kapitola 3.2 hodnocené práce postrádám zmínku o státním zastupitelství. A rovněž by byla žádoucí zmínka o mediátorech (byť mediaci autor zmiňuje v jiných souvislostech na str. 69). Dále autor fundovaně připomíná a komentuje ve zvláštní kapitole další závažné souvislosti (mj. pedagogické a psychologické) výchovy nezletilého dítěte a prokazuje i zde velmi dobrou orientaci v problematice, která je svou podstatou mezioborová. Předběžná opatření jsou autorem zde zpracována jako institut, který má ve zkoumané soudní agendě rovněž své místo. Dále se již autor podrobněji věnuje řízení před soudem 1. stupně (odděleně analyzuje průběh tohoto řízení, důkazní prostředky, náklady tohoto řízení a rozhodnutí). Na str. 69 odkazuje autor ohledně úpravy místní, resp. též věcné příslušnosti soudu na zákon o soudech a soudcích, ačkoli je příslušnost soudu institutem procesním, opírajícím se o procesní normu. Těžiště výkladů zde leží na str. 73 a násl., kde autor postupně detailně analyzuje podstatu jednotlivých důkazních prostředků ve vztahu ke sledované problematice rozhodování o výchově nezletilých. Výklady jsou fundované, vycházejí z velmi dobré znalosti platného práva, jeho aplikačních i interpretačních potíží, méně již judikatury, ačkoli autorova znalost praxe je bezprostřední. Oceňuji podrobný rozbor problematiky stanoviska dítěte, jakožto důkazního prostředku zvláštního významu. Následují autorovy výklady o opravných řízeních v této agendě, opět komplexní a zasvěcené a navazující výklad o výkonu rozhodnutí o výchově nezletilých.

V závěrečné partii pak autor shrnuje své poznatky o nedostacích v rozhodovací praxi soudů v současnosti, přičemž současně navrhuje i jejich možná řešení.

Hodnocená rigorózní práce představuje zdařilé zpracování zvoleného tématu a svým obsahem, rozsahem i způsobem zpracování splňuje požadavky kladené na tento druh prací a je proto způsobilá být předmětem ústní obhajoby, k níž ji tímto d o p o r u č u j i.

V rámci ústní obhajoby necht' se autor vyjádří k platnému zákonnému vyjádření místa a významu mediace při rozhodování soudů o výchově nezletilých.

V Praze dne 12.4. 2015

Doc. JUDr. Alena Macková, Ph.D.

Konzultantka práce